

Katse Taal deel 1

E-book door Petra van Garderen
Cat Nanny Petra
14 februari 2016

Inhoudsopgave deel 1:

Voorwoord	3
Karakter van de kat	4
Spelen met je kat	10
Met medewerking van	11
Bronvermelding	12

Voorwoord

Waarom zijn katten zulke geliefde huisdieren? De meeste katten gaan toch hun eigen gangetje. Ze willen aandacht als het hen uitkomt.

Komt het door hun eigenzinnige karakter? Is het hun prachtige manier van bewegen? Of misschien hun intense vermogen zich te ontspannen en op de onmogelijkste plekjes in slaap te vallen. In ieder geval genieten we van het nieuwsgierige en ondeugende van onze kat en we willen goed voor hem zorgen.

Mijn naam is Petra van Garderen en ik heb al van jongs af aan met katten samengewoond. Inmiddels hebben wij 4 katten : Wina, Harris, Evie en Oliver.

Sinds 1 augustus 2014 heb ik van mijn hobby ook werk gemaakt: ik ben kattenoppas aan huis geworden. Een hele goede beslissing. Uiteraard heb ik me nog meer verdiept in katten en hun behoeften door allerlei workshops en het diploma behaald van de cursus Kattenverzorging van de CvA (Centrum voor Afstandsonderwijs).

Deze kennis en meer wil ik graag delen met jou als kattenliefhebber. Je wilt vast meer weten over katten, anders zou je dit E-book niet lezen.

We kunnen nooit genoeg leren over Katse taal. Ik wil je dan ook veel plezier wensen met lezen.

Karakter van de kat

Ook katten hebben hun eigen karakter. Of het nu gaat om een onvermoeibare avonturier, een gemoedelijke huistijger, levenslustige senior of speelse deugniet: elke kat is uniek. Elke kat heeft zijn eigenaardigheden, slimmigheidjes en herkenbare trekjes. Ze hebben allemaal hun eigen behoeften wat betreft omgaan, voeding en verzorging. En hoe beter we onze kat begrijpen, hoe beter we aan hun specifieke wensen kunnen voldoen.

Alle huiskatten zijn gezelschapsdieren. Dat wil zeggen dat ze prettig gezelschap moeten zijn voor de mensen die (van) ze houden. En dat kan alleen als ze een prettig karakter hebben. Karakter is erfelijk. De karakters van kittens worden voor een groot deel bepaald door de moeder. Niet alleen omdat ze haar karaktereigenschappen genetisch doorgeeft, maar ook omdat zij degene is die de kittens opvoedt. De moeder is het voorbeeld voor de kittens. De manier waarop zij zich gedraagt zullen ze kopiëren en dat kopietje gaat in een handbagage mee. Hun blauwdruk voor de rest van hun leven. Het is daarom ook belangrijk dat kittens lang genoeg bij hun moeder blijven en hun nestgenoten. Bij voorkeur 12 tot 16 weken. Daarna zo mogelijk per 2 kittens (laten) adopteren, zodat communicatie en contact met

soortgenoten mogelijk blijft.

Onvermoeibare avonturier

De avonturier, een actieve binnenkat of een echte buitenkat, is bijna de hele dag in touw. Zelfs als hij lijkt te slapen, is hij vaak nog op zijn hoede. De actieve levensstijl van de avonturier houdt hem fit en vitaal. Doordat een avonturier het grootste deel van de dag in de weer is, kost het hem weinig moeite om op

gewicht te blijven.

Als de avonturier de mogelijkheid heeft om naar buiten te gaan, grijpt hij zijn kans. Weer of geen weer. Daarom kun je bij deze vrijbouter het seizoen herkennen aan de dikte van de vacht. De avonturier is een topsporter. Om te kunnen rennen, klauteren en zijn evenwicht te bewaren, heeft hij een liefdevolle verzorging en hoogwaardige kattenvoeding nodig. De avonturier vindt alles leuk en interessant. Om te voorkomen dat hij kattenkwaad gaat uithalen, moeten we ervoor zorgen dat hij zich niet gaat vervelen. Maar hoe doe je dat? Om te beginnen is het handig om je te realiseren dat de avonturier graag klimt en klautert. Als hij niet buiten komt, zal hij een klimpaal in huis erg waarderen. En als deze ook nog plankjes heeft op verschillende hoogte, dan is het helemaal geweldig. Katten denken in drie dimensies: lengte, breedte en hoogte. Hij zal ook willen krabben, dus enkele krabpalen op strategische plek in huis is geen overbodige luxe. In deel 2 vertel ik meer over het krabgedrag van de kat.

Naar buiten?

De avonturier zal waarschijnlijk graag naar buiten willen. Maar niet iedereen laat zijn kat naar buiten gaan. Misschien is een buitenren een optie. Dan kan deze avonturier toch de wind voelen, van alles ruiken, zich uitleven op blaadjes en insecten en genieten van het zonnetje. De meeste avonturiers zullen heel blij zijn met de extra uitdaging die het buitenleven brengt.

Gemoedelijke huistijger

De gemoedelijke huistijger heeft het in huis prima naar zijn zin. Als hij al naar buiten gaat, dan is dat nooit voor lang. Met een comfortabel bedje en veel liefde van zijn baasje is het al snel goed. Ook is deze kroelkont dol op eten. Nee het leven van deze kat is zo gek nog niet. Hij ligt graag languit op de vloer of op de bank of helemaal opgerold op de vensterbank. Allemaal lekker; het maakt hem niet uit zolang hij maar kan liggen. Hij heeft nogal een relaxte levensstijl: hij maakt zich niet snel druk.

Af en toe geeft hij zich over aan zijn instincten door te jagen op een verdwaalde vlieg of door een propje papier te bespringen. Maar na zo'n oefening zoekt hij snel zijn favoriete plekje op voor een welverdiend slaapje. Huistijgers hebben nog wel eens de neiging iets ronder te worden dan goed voor hem is. De huistijger gebruikt zijn tanden en kiezen minder intensief dan zijn wilde soortgenoten, die wel eens een prooi vangen en opeten. Zijn gebit en tandvlees zijn daarom gevoeliger voor problemen. De huistijger heeft graag de beschikking over een krabpaal om zijn nagels kort en scherp te houden. Is deze krabpaal er niet dan zal hij de deurpost of een stuk behang tot alternatieve krabpaal maken. Meer hierover kun je lezen in deel 2 'krabgedrag van de kat'.

Levenslustige senior

Ook al heeft een kat negen levens, op een dag wordt hij oud. Een leeftijd van 18 jaar is tegenwoordig geen uitzondering, zoals onze Wina van 1997. De kat blijft vaak lang gezond en levenslustig. En met de jaren is hij ook steeds wijzer geworden. Katten zijn slimme dieren. De wijsheid straalt van de levenslustige senior. Zijn levenservaring stelt hem in staat alles precies voor elkaar te krijgen zoals hij het voor ogen heeft. Gelukkig worden heel veel katten op een gezonde en gelukkige manier oud. Ook katten op leeftijd houden van spelen en in een doos zitten.

Helaas krijgt iedere oudere kat op z'n tijd met ouderdomskwaaltjes te maken. De meeste senioren brengen het grootste deel van de dag rustend en slapend door. Sommigen dommelen dan zelfs 18 uur per dag. Hij heeft daar een favoriet plekje voor; bij voorkeur lekker warm en zacht. Een kat op leeftijd kan namelijk minder goed lichaamstemperatuur vasthouden. Wina rolt graag op de warme stoep in de zon.

Er is speciaal voer voor senioren, dat rekening houdt met hun behoeften. Het is heel verstandig om ook de vinger aan de pols te houden. Veel dierenartsen bieden tegenwoordig speciale controles voor senioren aan. Door deze controle regelmatig te laten doen, kan tijdig ontdekt worden wanneer jouw lieveling iets gaat mankeren. Speciale voeding, medicijnen en/of een eventuele behandeling kunnen dan vaak uitkomst bieden of een verslechtering voorkomen. Een kat is heel goed in het verbergen van pijn, maar je wilt toch niet dat je kat oud wordt terwijl hij heel veel pijn heeft? Daarom raad ik aan om regelmatig (liefst 1x per jaar) een APK bij de dierenarts

te doen om dit drama te voorkomen. Katten zijn goed in 9 levens, maar heel slecht in doodgaan. Jij, als liefdevol baasje, behoedt je kat voor onnodig lijden en daarom hou je je senior goed in de gaten. Als hij 's nachts onrustig is, neem hem dan mee naar je slaapkamer. Dit bevordert vaak de nachtrust voor jullie allebei. Ook een kat kan zich onzeker voelen of lijden aan dementie en daardoor bang worden. Geef je senior heel veel liefde en ondersteuning.

Speelse deugnet

Wie vindt een jong poesje nou niet vertederend?

Er is zelfs met jonge katjes een 'stress-reductie-meditatieprogramma' met een knipoog gemaakt. Onbekenden met hoog stressniveau werden uitgenodigd voor deze begeleide meditatie en kregen een verrassende jonge katjes-therapie: spelen, knuffelen en kijken. Zo grappig. De reacties na afloop zeggen genoeg: je staat even stil bij wat je voelt en echt belangrijk is: take it easy.

Ontwikkeling van de kittens

Neonatale fase: de kitten wordt doof en blind geboren en weegt tussen de 75 en 120 gram. Elke week komt daar ongeveer 100 gram bij. Hun reukvermogen is erg ontwikkeld. Vanaf dag vier beginnen ze te kruipen. Ze roepen hun moeder door te miauwen en te piepen. Vanaf week 2 worden de kittens zich bewust van de omgeving en hun lichaam. Ze kunnen nog niet zo goed zien. Hun ogen openen geleidelijk aan. Ze reageren op luide geluiden en aanrakingen van mensen.

Overgangsfase: week 2-3: hun gehoor wordt beter, oortjes gaan rechtopstaan en de kittens proberen recht te staan.

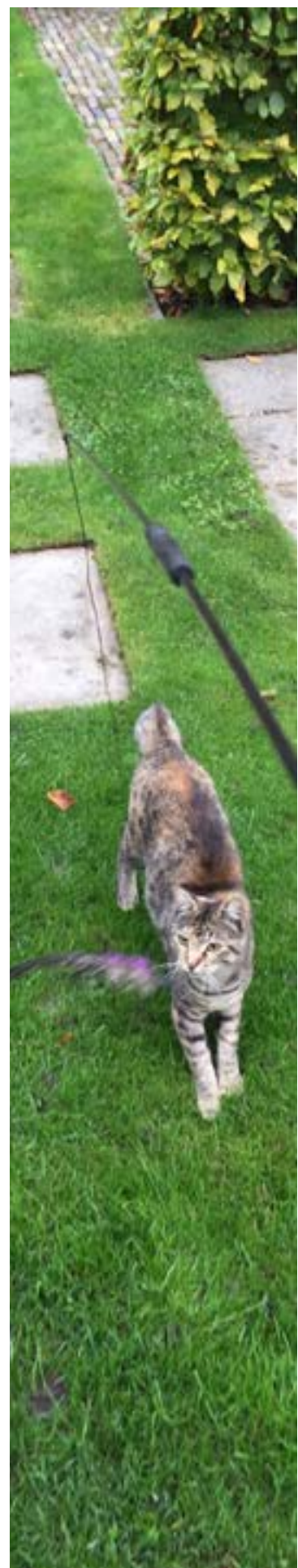
Socialisatiefase: fase 1: (week 4-6/7) kittens leren lopen, gaan beter zien. De moeder zorgt intensief voor ze. Ze beginnen nu meer met elkaar te spelen en te worstelen. Ze beginnen zich te wassen. Ze zullen interesse hebben in elkaar en in de mens, als deze een positieve ervaring meebrengt. Kittens leren van hun moeder het jagen en in de kattenbak gaan. Het materiaal waarop de jonge katjes leren urineren, blijft hun voorkeur houden. Dus let op met handdoeken, papier en bedenk welk grit je wilt gebruiken. Vanaf week 7 eten de kittens alleen vast voer. Katten zijn stressgevoelig. Zorg ervoor dat de kittens positieve ervaringen hebben met verschillende mensen, kinderen, bench, vervoersmandje, elektrische toestellen zoals stofzuiger, andere huisdieren en ook meerijden in de auto. Hoe meer dingen ze leren kennen op een positieve manier, hoe beter. Dit is de fase waarin een blauwdruk wordt gemaakt en ervoor zorgt dat katten niet de rest van hun leven bang zijn. Daarom ook de waarschuwing niet met je handen, voeten of vingers te spelen. Als ze klein zijn leuk, maar niet als ze groter zijn. De kat snapt dat echt niet. Als ze dan gestraft wordt, ontstaat er een communicatiestoornis tussen eigenaar en kat. De eigenaar wordt onvoorspelbaar voor de kat, want straffen zal een kat nooit begrijpen en is dus niet zinvol. Katten zijn ook kieskeurig met eten; laat ze van jongsaf aan wennen aan diverse smaken

en texturen van voedsel. Vanaf week 5 hebben de kittens spel als hoofdactiviteit. Tijdens het spel ontwikkelen ze hun jachttechnieken en hun motorische vaardigheden. Vanaf week 6 zijn de kittens heel handig geworden. Ze kunnen goed rennen, spelen, klimmen, vechten e.d. Ze imiteren elkaars gedrag en dat van de moederpoes.

fase 2: (week 7-14) In deze fase verandert de kleur van hun ogen en vanaf week 12 wisselen de melktanden. Dit is een cruciale fase betreffende hun opvoeding. Ze leren ontzettend veel van hun leeftijdgenootjes en hun moeder. Dingen die wij als mensen hen nooit kunnen leren. Wanneer de kittens te hevig of onrespectvol zijn, zal de moeder dit corrigeren. Dit is van onschatbare waarde! Want als niemand een kat aanleert dat ze te hard bijt, zal ze geen bijtrem kennen. Tot de 16de week hebben kittens nog hulp nodig en zullen niet zelfstandig overleven. Een mens kan onmogelijk de moederpoes nadoen. Dus ook niet door als moederpoes een kitten in de nek vast te grijpen of op de neus te tikken. Het doet pijn als wij dat doen. Daarom ben ik voorstander om de kittens zo lang mogelijk bij de moederpoes in het nest te houden als deze omstandigheden ideaal zijn (in huis, met elkaar, vertrouwd gemaakt met mensen, geluiden en apparaten) tot minimaal 12 maar liever nog tot 14-16 weken oud. De nieuwe eigenaren mogen idealiter al wel vaak op bezoek komen om met de kittens te spelen en vertrouwd te raken met elkaar.

Juvenile fase: 14 weken tot 6 maanden. De tanden zijn volledig gewisseld en de katten spelen enorm veel. Ze hebben weinig behoefte aan slaap. Ze kunnen makkelijk 10 uur achter elkaar wakker en actief zijn, kort diep slapen en dan weer volledig ertegenaan. In deze fase wil de kitten veel en vaak spelen. De juvenile fase eindigt als de kat geslachtsrijp is.

Volwassen periode: vanaf 6 maanden is de kat geslachtsrijp en rond hun eerste verjaardag tot ongeveer 1,5 jaar fysiek en mentaal volgroeid.

Kittenkarakters:

Als kittens nog heel klein zijn, kun je al verschillen in hun karakters opmerken. Neem bijvoorbeeld een nestje met kittens en plaats ze bij een bewegend speeltje dat geluid maakt. Het is verbazingwekkend hoe verschillend de broertjes en zusjes hierop reageren. Vrijwel alle kittens zullen dat in het begin spannend vinden. Ze zijn nieuwsgierig, maar tegelijkertijd ook een beetje bang. Zullen ze erop afgaan of toch maar weg rennen?

De avonturier in spe is de ondernemer onder de katten. Ook hij zal in een nieuwe situatie even de kat uit de boom even kijken, maar zijn nieuwsgierigheid wint het al snel. Hij gaat er voorzichtig op af, snuffelt en zal het speeltje misschien zelfs aantikken. De held op sokken daarentegen verraadt zich omdat hij zichzelf plotseling gaat wassen. Het is echt niet zo dat hij ineens vreselijk vies is en hoognodig een wasbeurt nodig heeft. Nee, de kat vertoont op dat moment overspronggedrag: omdat hij niet goed weet wat hij nou moet doen (naderen of vluchten), gaat hij zich maar wassen. En de echte angsthaas? Die zit al lang onder een kast of stoel.

Alle kittens hebben dezelfde moeder en op dat moment ongeveer hetzelfde meegemaakt. En toch zie je vaak enorm verschillende reacties op zo'n vreemde situatie. Het kan zijn dat niet alle kittens dezelfde vader hebben. Een poes kan namelijk door meerdere katers bevrucht zijn. Maar ook als alle kittens dezelfde ouders hebben, kunnen ze compleet andere karakters hebben. Dat zien we ook bij de mens: hoe verschillend soms zijn broers en zussen.

Met iedere maand dat de speelse deugniet ouder wordt, speelt hij wat minder en haalt niet zo veel kattenkwaad meer uit. Het onschuldige gaat er een beetje af. Het wordt steeds duidelijker hoe het katje zal gaan worden. Er bestaat speciaal kattenvoer voor het eerste jaar, zodat het diertje de juiste voedingsstoffen binnenkrijgt.

Introductie kitten

Als je een jong katje gaat ophalen en je hebt nog andere huisdieren, confronteer ze dan niet onverwachts met elkaar. Breng eerst de geur van de nieuwe kat over naar de andere dieren en omgekeerd door ze om de beurt te aaien of dit bij het eten te leggen. Op deze manier creëer je een groepsgeur wat voor katten heel belangrijk is. De geur van de andere kat ruiken op een prettig moment zoals met eten of met aaien zorgt ervoor dat ze dit associëren met fijn en prettig. Pas daarna is het moment aangebroken dat ze elkaar gaan zien. Maak van deze kennismaking ook een leuk moment bijvoorbeeld door de dieren op veilige afstand van elkaar iets heel lekkers te voeren. Maar zorg er altijd voor dat er niets mis kan gaan: introductie met een hond? Hou dan de hond aan de lijn en introductie met een andere kat? Zorg dat de kat een vluchtroute heeft om weg te lopen. Het lijkt misschien wat overdreven om zoveel tijd en moeite te besteden aan het binnenhalen van een klein katje. Maar de ervaring leert helaas dat als het met de introductie niet goed gaat, het soms niet meer goed komt. En het is zo ontzettend fijn als de katten wel met elkaar een groep gaan vormen en wellicht zelfs bij elkaar slapen of elkaar wassen op moeilijk bereikbare plekjes.

De praktijk van het socialiseren en opvoeden van kittens.

- Laat je kitten voordat hij drie maanden oud is op een leuke manier kennis maken met allerlei nieuwe dingen. Probeer minstens drie keer te herhalen.
- Laat hem wennen aan verschillende mensen, andere katten en sociale honden.
- Laat hem wennen aan buiten aan een tuigje, vervoersmand en de auto. Koppel dit niet direct aan een bezoek aan de dierenartsenpraktijk, want dat kan een negatieve associatie geven.
- Laat je kitten wennen aan allerlei handelingen, zoals het borstelen en overal aaien als hij op een tafel staat.
- Beloon het gedrag dat je graag wilt zien en voorkom dat je kitten de fout ingaat. Straffen werkt niet. Straffen lost de oorzaak van het probleem niet op. Een kat heeft onvoldoende hersencapaciteit om een associatie te maken tussen straf en gedrag. Als jij bijvoorbeeld tape op de tafel plakt omdat hij er niet op mag, zal hij niet leren dat hij niet op de tafel mag. Hij zal elke tafel associëren met een onaangenaam gevoel. Dit kan vreselijk onhandig zijn als je met hem naar de dierenarts moet, je zijn nagels wilt knippen of hem wilt borstelen. Want ook daar zal hij absoluut niet op de tafel willen.
- Voorkom verveling bij kittens: ga lekker samen spelen en zorg ervoor dat er voldoende voor hem te beleven valt.
- Zorg dat je kitten kan slapen op een veilige plek, liefst wat hoger gelegen.

Laat hem daar voldoende rusten, zodat hij al zijn indrukken kan verwerken.

Spelen met je kat

Spelen is een manier om de onderlinge band te versterken. Net als bij mensen. En reken maar dat je kat het leuk vindt. Ook oudere katten blijven spelen leuk vinden.

Spelen is een gezonde uitlaatklep voor het jachtinstinct van je kat. Als dit instinct onderdrukt wordt, kan dit ook vaak op een ongewenste manier worden geuit.

De leukste spelletjes zijn gebaseerd op het nabootsen van de jacht en het vangen van een prooi. Wissel regelmatig van speelgoed en berg het andere even op. Dan blijft het nieuw en verrassend.

Leuk speelgoed zoals een verenhengel Bij ons viertal is de flying Bird (een verlengde kattenhengel met veertjes aan een elastiek) favoriet. Ook mijn oppaskatten vinden deze geweldig leuk.

Hoe speel je dan leuk met ze? Denk er wel aan, dat je katten het leuk vinden om te jagen. Dus de veren liggen soms even stil, gaan om een hoekje, vliegen in de lucht, verstoppen zich in een hol of onder de bank of sluipen over de grond.

Uiteraard moet hun inspanning wel beloond worden doordat het mogelijk

is om het speeltje ook echt te pakken te krijgen! Het spelen moet ook leuk zijn voor de kat. Het is niet de bedoeling, dat de veren in hun gezicht worden gegooid of dat je het te moeilijk maakt om het speeltje te pakken te krijgen. Dan werkt het averechts en zal de kat gefrustreerd of onverschillig worden.

Om het spel goed af te ronden, geef ik als tip om het speeltje langzaam 'dood' te laten gaan. Hiermee voorkom je dat je kat in opperste speelopwinding achterblijft en alsnog in je gordijnen springt.

Let erop dat de aandacht van de kat gericht is op het speeltje en niet op je handen of voeten.

Dit is misschien leuk als de kat klein is, maar een volwassen kat in je hand bijtend is niet schattig.

De kat snapt echter niet dat het spelletje nu niet meer mag.

Op welk moment?

Misschien jouw kat altijd wel en een kitten in de juveniele fase zeker, maar niet als ze diep in slaap zijn.

Katten zijn vaak in de ochtend en 's avonds actief. Als je voordat je 's morgens vertrekt even met ze speelt en ook voor het slapen gaan, dan doe je je kat een groot plezier.

Gebruik dus vooral speelgoed om te spelen en wissel dit regelmatig af.

Met medewerking van

Dit boek was nooit tot stand gekomen zonder de medewerking van mijn (oppas-) katten:

Voorkant

Erck Schildpadpoes
Hunky Zoon van Erck, rode kater

Pagina 2

Evie Onze Griekse lapjespoes bovenin krabpaal
Oliver Onze zwarte kater

Pagina 3

Oliver
Wina Onze senior schildpadpoes
Harris Onze Griekse rode kater
Evie

Pagina 4

Mouse Cypers/witte kater

Pagina 5

Harris

Pagina 6

Wina

Pagina 7

Elsa Kitten van Aagje, poes (te zien in filmpje), poes

Pagina 8

Pim Kater, zoon van Aagje, broer van Elsa
Elsa

Pagina 9

Keet Poes, wit/zwart, superzacht en praatgraag

Pagina 10

Dino Kater, zwart/wit
Rossie Rode kater
samen met Morrissey (niet op foto, want hij was buiten) in 1 gezin

Pagina 12

Mees Kater, zwart/wit, gezellige buurtkat

Bronvermelding

Katten en hun karakters
door M. Price-Bossard, D. van Houten, J. Verhoef-Verschure

ISBN 8719900021320

Thuisstudie Kattenverzorging
door Veerle Goudenhoofd

Lesmap CvA

Kleine kattengids
(de beste adviezen van de Poezenboot)
door Elles Nijssen (gedragsbioloog gespecialiseerd in katten)

ISBN 9789089890924

Cat Nanny Petra
Petra van Garderen
mobiel: 06-13400904
info@catnannypetra.nl